Lietas Nr. C29386615
Lietas arhīva Nr. CA-1354-16/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016.gada 17.maijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz. Zvaigznekalna- Žagare,
tiesneši M. Ābele, Ž. Žimante,
ar sekretāri I. Pelēkzirni,

piedaloties AAS „BTA Baltic Insurance Company" pilnvarotajam pārstāvim /pers. F/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34 civillietu AAS „BTA Baltic Insurance Company" prasībā pret /pers. G/ par galvenā parāda, procentu un līgumsoda piedziņu, sakarā ar /pers. G/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 21.decembra spriedumu, un

konstatēja:

2014.gada 29.decembrī „BTA Insurance Company" SE Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret /pers. G/ par galvenā parāda, procentu un līgumsoda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1652., 1716., 1719., 1760., 1765., 1793.-1810.pantu, lūdza piedzīt no atbildētāja parādu EUR 5 535,03, valsts nodevu EUR 456,14 un atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % no piedzītās summas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 22.jūnijā LTFJA KKS „Jūrnieku forums" un /pers. G/ noslēdza īstermiņa aizdevuma līgumu Nr. BTA/413ie, ar kuru atbildētājs saņēma aizdevumu 3 000 ASV dolārus, ko apņēmās atmaksāt līdz 2011.gada 21.martam saskaņā ar grafiku.

2010.gada 17.jūnijā prasītāja un LTFJA KKS „Jūrnieku forums" noslēdza finanšu risku apdrošināšanas līgumu Nr. 17/AP/2010/181, par ko izsniedza polisi 17-24 Nr.18115, ar kuru apdrošināja LTFJA KKS „Jūrnieku forums" mantiskās intereses saņemt no atbildētāja aizdevuma līgumā norādīto naudu pilnā apmērā un termiņā.

2011.gada 5.decembrī LTFJA KKS „Jūrnieku forums" paziņoja, ka iestājies apdrošināšanas gadījums, ar neatmaksāto pamatparāda summu 2 637,34 ASV dolāri, bet prasītāja izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 1 978 ASV dolārus, ieturot pašrisku 25 % apmērā jeb 659,34 ASV dolārus.

2010.gada 17.jūnijā prasītāja un LTFJA KKS „Jūrnieku forums" noslēdza cesijas līgumu Nr. 17/CL/2010/219, ar kuru prasītāja pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas pārņēma LTFJA KKS „Jūrnieku forums" prasījuma tiesības pret atbildētāju kā cedenta parādnieku.

Atbildētāja pamatparāds ir 2 151,53 EUR. Ar līguma 1.5. un 4.1.apakšpunktu procentu likme par aizdevuma lietošanu ir 19 % gadā, procenti jāmaksā no 2011.gada 5.decembra līdz 2014.gada 9.decembrim (1 100 dienas) 1 231,97 EUR apmērā. Par savlaicīgi nesamaksāto pamatsummu līguma 6.3.apakšpunkts paredz līgumsodu 36 %. Norādot uz Civillikuma 1.pantu, prasītāja līgumsodu ierobežo parāda pamatsummas 2 151,53 EUR apmērā. Līdz ar to kopējais atbildētāja parāds ir 5 535,03 EUR.

Atbildētājs/pers. G/ rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesā neiesniedza.

2015.gada 7.decembrī ar tiesas sēdes protokola lēmumu prasītāja „BTA Insurance Company" SE aizstāta ar tās tiesību un saistību pārņēmēju AAS „BTA Baltic Insurance Company".

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 21.decembra spriedumu prasība apmierināta daļēji; no /pers. G/ „BTA Baltic Insurance Company" labā piedzīts galvenais parāds 2 151,53 EUR, procenti par aizdevuma lietošanu no 2011.gada 5.decembra līdz 2014.gada 9.decembrim 1 231,97 EUR, līgumsods 215,15 EUR un tiesas izdevumi 383,39 EUR, kopā 3 982,04 EUR; prasītājai atzītas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no galvenā parāda summas; prasība daļā par līgumsoda 1 936,38 EUR piedziņu noraidīta. No /pers. G/ valsts ienākumos piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,65 EUR. Spriedums motivēts sekojoši.

2010.gada 22.jūnijā LTFJA KKS „Jūrnieku forums" un /pers. G/ noslēdza īstermiņa aizdevuma līgumu Nr. BTA/413ie, ar kuru atbildētājs saņēma aizdevumu 3 000 ASV dolārus dzīvokļa remontam, ar procentu likmi 19 % gadā un deviņu mēnešu samaksas termiņu, veicot maksājumus saskaņā ar grafiku.

2010.gada 17.jūnijā AAS „BTA" kā apdrošinātāja un LTFJA KKS „Jūrnieku forums" kā apdrošinājuma ņēmējs noslēdza finanšu riska apdrošināšanas līgumu Nr. 17/AP/2010/181, par ko izsniedza apdrošināšanas polisi 17-25 Nr.18115, apdrošinot interesi saņemt no kredīta ņēmēja kredīta pamatsummu pilnā apmērā un termiņā. Līguma 3.8.apakšpunktā apdrošinājuma ņēmēja pašrisks noteikts 25 % apmērā.

2010.gada 17.jūnijā AAS „BTA" kā cesionārs un LTFJA KKS „Jūrnieku forums" kā cedents noslēdza cesijas līgumu Nr. 17/CL/2010/219, ar kuru cesionārs, izmaksājot cedentam apdrošināšanas atlīdzību, pārņēma prasījuma tiesības pret atbildētāju saskaņā ar kredīta līgumu, kas atbilst Civillikuma 1793.panta 3.punktam, ka *prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, [..]*; 1801.pantam, ka *cesijas līgumu [..] var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina*; 1805.pantam, ka *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām [..]*.

2011.gada 5.decembrī AAS „BTA" paziņots par apdrošināšanas gadījumu, jo /pers. G/ neizpildīja 2010.gada 22.jūnija aizdevuma līgumu, neatmaksātā pamatsumma ir 2 637,34 ASV dolāri. 2011.gada 14.decembrī sabiedrībai „Jūrnieku forums" izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība 1 978

ASV dolāri.

2011.gada 20.decembrī prasītāja nosūtīja atbildētājam rakstisku pretenziju, ka parāds jāsamaksā līdz 2012.gada 4.janvārim, bet 2012.gada 14.septembrī atkārtoti nosūtīja pretenziju par aizdevuma, procentu un līgumsoda samaksu. 2012.gada 10.augustā atbildētājam rakstiski paziņots, ka prasības tiesību, kas izriet no aizdevuma līguma, LTFJA KKS „Jūrnieku forums" nodeva „BTA Insurance Company" SE.

Spriedums pamatots ar Civillikuma 1934.pantu, kas definē aizdevuma līgumu; 1587.pantu, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, [..]*; 1828.pantu, ka parādniekam jāievēro izpildījuma laiks; 1838.pantu, ka samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo. Tiesa atzina, ka pamatparāda summa ir 2 151,53 EUR, pret ko atbildētājs nav iebildis un nav pierādījis tās samaksu.

Spriedums balstīts uz Civillikuma 1756.pantu, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu*; 1757.pantu, ka *nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs*; 1946.pantu, ka *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu*.

Ar līguma Nr. BTA/413ie 4.1.apakšpunktu noteikts, ka par aizdevuma izmantošanu atbildētājam jāmaksā procenti saskaņā ar līguma 1.5.apakšpunktā noteikto likmi no faktiskā aizdevuma summas atlikuma. Procenti aprēķināti par aizdevuma izmantošanu no 2011.gada 5.decembra līdz 2014.gada 9.decembrim (1 100 dienas) 1 231,97 EUR, pret ko atbildētājs nav iebildis un samaksu nav pierādījis.

Civillikuma 1652.panta 3.punkts noteic, ka *parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.*

Līguma 6.3.apakšpunktā noteikts līgumsods par savlaicīgi neatmaksāto parādu (aizdevuma pamatsummu un tā lietošanas procentiem) 36 % gada likmes apmērā par katru nokavēto dienu. Prasītāja līgumsodu saskaņā ar Civillikuma 1.pantu aprobežo parāda pamatsummas 2 151,53 EUR apmērā.

Vērtējot līgumsoda piedziņu, pirmās instances tiesa vadījās no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (PTAL) noteikumiem, atzīstot atbildētāju par patērētāju. Spriedums pamatots ar PTAL 6.panta piekto daļu, ka *līguma noteikums vienmēr uzskatāms par neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus*; 6.panta trešās daļas 8.punktu, ka *līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam.*

Atzīstot līgumsodu par nesamērīgu, vadoties no PTAL 6.panta vienpadsmitās daļas, pat neesot prasībai par līguma noteikuma apstrīdēšanu, tiesai uzdots to nepiemērot, ja tas ir netaisnīgs no patērētāja tiesību viedokļa. *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 12.marta spriedumu lietā Nr. SKC-108/2013.)*

Vadoties no Civillikuma 1716.panta trešās daļas, ka *līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda [..],* tiesa par samērīgu atzina līgumsodu 10 % no pamatparāda, t.i., 215,15 EUR, bet par 1 936,38 EUR līgumsoda piedziņu prasību noraidīja.

Ievērojot Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.pantu prasītājai noteikta tiesība saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no galvenā parāda.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja prasītājas labā piedzīti tiesas izdevumi: valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasībai 378,69 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR; saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu valsts labā piedzīti iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,65 EUR.

/pers. G/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā spriedumu pārsūdz daļā par pamatparādu un lūdz noraidīt prasību daļā par galvenā parāda piedziņu 397,57 EUR. Apelācijas sūdzība pamatota sekojoši.

Atbildētājs atzīst tiesas nodibināto, ka 2010.gada 22.jūnijā starp viņu un LTFJA KKS „Jūrnieku forums" noslēgts īstermiņa aizdevuma līgums Nr. BTA/413ie, ar kuru atbildētājs saņēma aizdevumu 3 000 ASV dolārus skaidrā naudā dzīvokļa remontam, ar procentu likmi 19 % gadā un pienākumu veikt maksājumus saskaņā ar grafiku. 2010.gada 17.jūnijā aizdevējs parādu cedēja prasītājai.

Atbildētājs nepiekrīt tiesas viedoklim, ka viņš nav iebildis pret parāda apmēru 2 151,53 EUR jeb 2 637,34 ASV dolāri un nav pierādījis tā samaksu.

/pers. G/ bija lūdzis atlikt tiesas sēdi, jo strādā par jūrnieku un lietas izskatīšanas laikā atradās reisā, kas apgrūtina iespēju izmantot procesuālās tiesības un realizēt Civilprocesa likuma 10.pantā noteikto sacīkstes principu.

Tiesa lūgumu noraidīja, kā rezultātā lietas izskatīšanā vērā nav ņemti būtiski fakti, proti, 2011.gada 29.aprīlī atbildētājs veica maksājumu uz aizdevēja kontu 850 ASV dolāru apmērā, līdz ar to neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir nevis 2 637,34 ASV dolāri jeb 2 151,53 EUR, kā norāda prasītāja un atzina tiesa, bet 2 150 ASV dolāri jeb 1 753,96 EUR. Šo faktu pierāda apelācijas sūdzībai pievienots maksājumu apliecinošs dokuments, ko attaisnojošu iemeslu dēļ atbildētājs nevarēja iesniegt pirmās instances tiesā.

Līdz ar to tiesa nav ievērojusi Civilprocesa likumā noteikto sacīkstes principu, 97.pantu par pierādījumu novērtēšanu un likuma „Par tiesu varu" 17.panta pirmajā daļā noteikto pienākumu noskaidrot objektīvo patiesību, un spriedums daļā par pamatparāda 397,57 EUR apmērā piedziņu nav taisnīgs.

AAS „BTA Baltic Insurance Company" rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību tiesā neiesniedza.

/pers. G/ uz tiesas sēdi nav ieradies, par neierašanās iemesliem tiesai nav paziņots un nav lūgts izskatīt lietu bez viņa piedalīšanās. Civillietu tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu uzskata par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja piedalīšanās, jo no Tiesu informatīvās sistēmas redzams, ka par tiesas sēdes laiku un vietu /pers. G/ ir paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.pantu, pavēsti nosūtot uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi.

Tiesas sēdē AAS „BTA Baltic Insurance Company" pilnvarotais pārstāvis /pers. F/ uzturēja prasību uz tajā norādītā pamata daļā, kādā to apmierināja pirmās instances tiesa, apelācijas sūdzību neatzina, paskaidrojot, ka viņam nav ziņu, vai apelācijas sūdzībā norādītie 850 ASV dolāri, ko 2011.gada 29.aprīlī atbildētājs iemaksāja aizdevēja kontā, ir ieskaitīti parāda aprēķinā, kā arī paskaidroja, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu nevēlas izmantot tiesības iesniegt par šo faktu papildus pierādījumus.

Motīvu daļa.

Pārbaudot lietas materiālus, noklausoties prasītājas pārstāvja paskaidrojumus un viedokli, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. G/ apelācijas sūdzība ir pamatota un līdz ar to AAS „BTA Baltic Insurance Company" prasība par galvenā parāda piedziņu ir apmierināma daļēji, sekojošu apsvērumu dēļ.

Civillietu tiesas kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, ka *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar*

apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Apelācijas sūdzībā pirmās instances tiesas spriedums tiek pārsūdzēts vienīgi daļā, ar kuru no /pers. G/ „BTA Baltic Insurance Company" labā piedzīts galvenais parāds 2 151,53 EUR, līdz ar to pārējā daļā, ar kuru no atbildētāja piedzīti procenti par aizdevuma lietošanu no 2011.gada 5.decembra līdz 2014.gada 9.decembrim 1 231,97 EUR, līgumsods 215,15 EUR un noraidīta prasība par līgumsoda 1 936,38 EUR piedziņu, ir stājies likumīgā spēkā.

Pārsūdzot spriedumu, atbildētājs nav apstrīdējis sekojošus pirmās instances tiesas lietā nodibinātos faktus.

2010.gada 22.jūnijā LTFJA KKS „Jūrnieku forums" un /pers. G/ noslēdza īstermiņa aizdevuma līgumu Nr. BTA/413ie, ar kuru viņš saņēma aizdevumu 3 000 ASV dolārus skaidrā naudā dzīvokļa remontam, ar procentu likmi 19 % gadā, deviņu mēnešu samaksas termiņu un pienākumu maksājumus veikt saskaņā ar grafiku.

2010.gada 17.jūnijā AAS „BTA" kā apdrošinātāja un LTFJA KKS „Jūrnieku forums" kā apdrošinājuma ņēmējs noslēdza finanšu riska apdrošināšanas līgumu Nr. 17/AP/2010/181, par ko izsniedza apdrošināšanas polisi 17-25 Nr.18115.

2010.gada 17.jūnijā AAS „BTA" kā cesionārs un LTFJA KKS „Jūrnieku forums" kā cedents noslēdza cesijas līgumu Nr. 17/CL/2010/219, ar kuru AAS „BTA", izmaksājot cedentam noteikta apmēra apdrošināšanas atlīdzību, pārņēma prasījuma tiesības pret atbildētāju kā LTFJA KKS „Jūrnieku forums" parādnieku saskaņā ar kredīta līgumu.

2011.gada 14.decembrī AAS „BTA" izmaksāja sabiedrībai „Jūrnieku forums" apdrošināšanas atlīdzību 1 978 ASV dolāru apmērā.

2011.gada 20.decembrī prasītāja nosūtīja atbildētājam rakstveida pretenziju par parāda samaksu, 2012.gada 14.septembrī nosūtīja atkārtotu pretenziju, bet 2012.gada 10.augustā atbildētājam nosūtīts rakstveida paziņojums, ka LTFJA KKS „Jūrnieku forums" ir nodevis „BTA Insurance Company" SE prasījuma tiesību, kas izriet no īstermiņa aizdevuma līguma Nr. BTA/413ie.

Minētie fakti atbilstoši Civilprocesa likuma 430.panta trešajai daļai apelācijas instances tiesai nav jāpārbauda, jo apelācijas sūdzībā tie netiek apstrīdēti.

Apelācijas sūdzībā atbildētājs apstiprina aizdevuma tiesisko attiecību esamību, aizdevuma saņemšanas faktu un prasītājas kā cesionāra piedziņas tiesības. Līdz ar to lietā ir piemērojams Civillikuma 1934.pants, ka *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās;* Civillikuma 1587.pants, *ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, [..];* un Civillikuma 1805.pants, ka *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām [..]*

Lietā nav strīda par faktu, ka no aizdevuma līguma izrietošo saistību atmaksāt aizdevumu deviņu mēnešu termiņā atbildētājs neizpildīja, līdz ar to viņš pārkāpa Civillikuma 1828.pantu, ka parādniekam ir jāievēro izpildījuma laiks, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Prasības pieteikumā prasītāja pamatparāda summu norāda 2 637,34 ASV dolāri jeb 2 151,53 EUR, /pers. G/ to neatzīst un apelācijas sūdzībā apgalvo, ka pamatparāda summa ir 2 150 ASV dolāri jeb 1 753,96 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.* Tas atbilst Civillikuma 1838.pantā noteiktajam, *ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.*

Apelācijas sūdzībai pievienots 2011.gada 29.aprīļa maksājuma uzdevums, no kura redzams, ka šajā datumā /pers. G/ pārskaitīja LTF Jūrnieku Arodbiedrības KKS „Jūrnieku forums" 850 ASV dolārus, norādot kā maksājuma mērķi īstermiņa aizdevumu saskaņā ar līgumu Nr. BTA/413ie /l.l.86/.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka 2011.gada 29.aprīlī /pers. G/ saistības izpildījumu deva kreditoram un tāpēc izpildījumam Civillikuma 1816.panta izpratnē bija tiesīgs spēks, jo saskaņā ar cesijas līguma noteikumiem „BTA Insurance Company" SE cedenta prasījuma tiesības pret parādnieku pārņēma tikai pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās un apdrošināšanas atlīdzības izmaksas LTFJA KKS „Jūrnieku forums", t.i., 2011.gada 14.decembrī, un jau 2011.gada 20.decembrī prasītāja atbildētājam nosūtīja rakstveida pretenziju par parāda samaksu, kurā bija iekļauta arī informācija aizdevēja tiesību cesiju /l.l.33/.

No lietas materiāliem nav izsecināms, vai prasības summas aprēķinā atbildētāja veiktais maksājums 850 ASV dolāri ir ieskaitīts. Pretēji Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 4.punkta noteikumiem, prasības summas aprēķins prasības pieteikumā nav atspoguļots, tas nav sagatavots arī atsevišķa dokumenta veidā un nav pievienots lietas materiāliem. Apelācijas instances tiesā prasītājas pārstāvis nevēlējās izmantot Civilprocesa likuma 93.panta ceturtajā daļā noteiktās tiesības iesniegt par šo faktu papildus pierādījumus, norādot, ka ziņas par to nav iespējams iegūt.

No lietas materiāliem ir redzams, ka prasības summa 2 637,34 ASV dolāri ir atspoguļota vienīgi AAS „BTA" 2011.gada 13.decembra aprēķinā pie apdrošināšanas lietas Nr. 24-74-00002/09-2011, norādot šo summu kā aprēķināto zaudējumu, no kura ieturēts pašrisks 25 % jeb 659,34 ASV dolāri, kā rezultātā izmaksājamo atlīdzību apdrošinātājs aprēķināja 1 978 ASV dolāri /l.l.26/. Šis fakts atspoguļots arī AAS „BTA" 2011.gada 14.decembra LTFJA KKS „Jūrnieku forums" adresētajā vēstulē par apdrošināšanas atlīdzību /l.l.27/.

Prasības summas aprēķinu nesatur arī 2011.gada 20.decembra AAS „BTA" atbildētājam adresētā pretenzija „Par zaudējumu atlīdzību", jo tajā atspoguļota kopējā atlīdzināmā summa Ls 1 592,64, norādot vienīgi, ka to veido aizdevuma pamatsumma un procenti /l.l.33/. 2012.gada 14.septembra /pers. G/ adresētajā pretenzijā AAS „BTA" savas prasījuma tiesības norāda Ls 1 931,79 (3 665,64 ASV dolāri) apmērā, norādot, ka tās veido: nesamaksātā aizdevuma pamatsumma 2 698,31 ASV dolāri, nesamaksātie procenti par aizdevumu 702,72 ASV dolāri un ar likumu aprēķinātie soda procenti 264,61 ASV dolāri /l.l.34-35/.

Līdz ar to apelācijas instances tiesai ir pamats atzīt, ka prasītāja nav pierādījusi savu apgalvojumu, ka pamatparāda summa ir 2 637,34 ASV dolāri jeb 2 151,53 EUR, jo no lietas materiāliem nav redzams, vai šajā summā ir iekļauts atbildētāja 2011.gada 29.aprīlī izdarītais maksājums. Pie šādiem apstākļiem loģisks ir /pers. G/ prasības summas aprēķins, ka nesamaksātā aizdevuma summa ir 2 150 ASV dolāri (3 000- 850= 2 150) jeb 1 753,96 EUR.

Ievērojot minēto, saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu atbildētājam ir pienākums atmaksāt prasītājai aizdevuma pamatsummu 1 753,96 EUR, līdz ar to daļā par pamatparāda 397,57 EUR piedziņu prasība ir noraidāma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam tiesai ir pienākums noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % no pamatparāda summas 1 753,96 EUR.

Tā kā saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.pantu Civillietu tiesas kolēģijai ir pienākums ievērot apelācijas sūdzības robežas, pirmās instances tiesas piedzīto procentu apmērs un līgumsoda apmērs apelācijas instancē nav pārvērtējams.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka konkrētajā gadījumā /pers. G/ 2015.gada 19.novembra lūguma neievērošana atlikt tiesas sēdi sakarā ar viņa atrašanos reisā /l.l.73/ noveda pie kļūdaina sprieduma, jo atbildētājam tika liegta iespēja izmantot procesuālās tiesības, t.sk., iesniegt pierādījumus par pamatparāda daļēju atmaksu. Līdz ar to apelācijas sūdzībā norādītie apstākļi tiesas sēdē guva apstiprinājumu, kas ir pamats prasību

apmierināt daļēji.

Lemjot par tiesāšanās izdevumu piedziņu, Civillietu tiesas kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.*

Saskaņā ar minēto normu no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 296,35 EUR, kas aprēķināti sekojoši.

Pie prasības celšanas prasītāja valsts nodevu samaksāja 456,14 EUR /l.l.8/ un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR /l.l.9/. Pirmās instances tiesa prasību apmierināja par kopējo summu 3 598,65 EUR, no kā attiecīgi aprēķināja valsts nodevu 378,69 EUR, bet šajā daļā spriedums nestājās spēkā. Ievērojot apelācijas instances tiesas spriedumu, kopējā apmierinātā prasījuma summa ir 3 201,08 EUR, no kuras maksājamā valsts nodeva sastāda 362,79 EUR, pie kuras pieskaitāmi ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 4,70 EUR, kas kopā veido 367,49 EUR un būtu piedzenami no atbildētāja prasītājas labā. Apmierinot apelācijas sūdzību, atbildētājam ir atlīdzināma par to samaksātā valsts nodeva 71,14 EUR /l.l.93/. Līdz ar to kopējā no atbildētāja prasītāja labā piedzenamā tiesas izdevumu summa ir 296,35 EUR (367,49 -71,14=296,35).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu, kas saskaņā ar Pavēstu uzziņu lietā veido 7,75 EUR /l.l.100/. Līdz lietas izskatīšanai prasītāja šos izdevumus samaksāja 4,70 EUR apmērā, līdz ar to papildus valstij atlīdzināmie izdevumi veido 3,05 EUR.

Saskaņā ar iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 432.-434.panta, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

AAS „BTA Baltic Insurance Company" prasību pret /pers. G/ par galvenā parāda piedziņu **apmierināt daļēji.**

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, AAS „BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas Nr.40103840140, labā galveno parādu EUR 1 753,96 (viens tūkstotis septiņi simti piecdesmit trīs *euro* 96 centi) un tiesas izdevumus EUR 296,35 (divi simti deviņdesmit seši *euro* 35 centi), bet daļā par EUR 397,57 piedziņu prasību **noraidīt.**

Atzīt AAS „BTA Baltic Insurance Company" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % (seši procenti) gadā no parāda EUR 1 753,96 (viens tūkstotis septiņi simti piecdesmit trīs *euro* 96 centi).

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,05 *euro* (trīs *euro* 5 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillietu identificējoši dati.

Noteikt /pers. G/ termiņu tiesas sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot Rīgas apgabaltiesā samaksu apliecinošu dokumentu par valsts labā piedzīto tiesas izdevumu samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 31.maijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja /paraksts/ Dz.Zvaigznekalna-Žagare
Tiesneši /divi paraksti/ M.Ābele
Ž.Žimante

NORAKSTS PAREIZS
Rīgas apgabaltiesas tiesnese Dz.Zvaigznekalna-Žagare
Rīgā, 31.05.2016